

ΓΡΑΦΕΙ: ΚΛΑΥΔΙΑ ΝΕΟΦΥΤΟΥ

Η ενασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια

Εάν αποφασίσεις να βγεις στον δρόμο ρωτώντας διάφορα άτομα αν έχουν παίξει ποτέ στη ζωή τους τυχερά παιχνίδια, το αναμενόμενο είναι να λάβεις περισσότερες καταφατικές παρά αρνητικές απαντήσεις. Και εδώ τίθεται το εξής ερώτημα: πότε αυτή η συμπεριφορά θεωρείται φυσιολογική και πότε θα μπορούσε να οδηγήσει σε προβλήματα ή παθολογία; Όταν το άτομο που παίζει τυχερά παιχνίδια επηρεάζεται αρνητικά και συνεχόμενα στη λειτουργικότητά του, τότε θα ορίσουμε την ενασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια ως προβληματική. Κάποια παραδείγματα συμπεριφορών που δείχνουν ότι το παιχνίδι άρχισε να δημιουργεί προβλήματα είναι:

- α) η ανάγκη για αύξηση του ποσού που το άτομο ξοδεύει για να μπορέσει να βιώσει αισθήματα ευφορίας κατά το παιχνίδι,
- β) η δυσκολία διακοπής της ενασχόλησης με τα τυχερά παιχνίδια,
- γ) η ανάγκη ενασχόλησης σε συναισθηματικά δύσκολες στιγμές,
- δ) όταν το άτομο τείνει να λέει ψέματα για τη σχέση του με τα τυχερά παιχνίδια,
- ε) όταν επηρεάζει αρνητικά σημαντικές ανθρώπινες σχέσεις ή/και σημαντικές επαγγελματικές ευκαιρίες.

Δημόσια υγεία

Η ενασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια σε αυτό το επίπεδο αποτελεί ένα σημαντικό ζήτημα δημόσιας υγείας. Τα ποσοστά εμφάνισης της προβληματικής στοιχηματικής συμπεριφοράς κυμαίνονται από 0,7% - 6,5% στην Ευρώπη, με ακόμα πιο υψηλά ποσοστά να περιγράφουν πνιότερες μορφές προβληματικής ενασχόλησης με τα τυχερά παιχνίδια. Ταυτόχρονα, φαίνεται να παρουσιάζει μία αυξητική τάση εμφάνισης στις μέρες μας σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια. Μπορεί να παρουσιαστεί σε οποιαδήποτε στιγμή της ζωής του ατόμου, από την εφηβεία μέχρι τη νεαρή και μέση ενηλικίωση έως και την τρίτη ηλικία. Είναι μια συμπεριφορά που συνδέεται με σημαντικό κοινωνικό και οικονομικό κόστος, όπως τη δημιουργία μεγάλων χρεών, τον αυξημένο

κίνδυνο εμπλοκής σε παράνομες δραστηριότητες, τη μειωμένη παραγωγικότητα στην εργασία και τη δημιουργία ψυχοκοινωνικών προβλημάτων στην οικογένεια.

Πυροδότηση

Η κληρονομική προδιάθεση και οι περιβαλλοντικές εμπειρίες του κάθε ατόμου συμβάλλουν στην πυροδότηση της προβληματικής ενασχόλησης. Οι παράγοντες που συνδέονται με προβληματική ενασχόληση είναι πολλοί και έχουν να κάνουν με δημογραφικά χαρακτηριστικά του ατόμου, την παρουσία άλλων ψυχοκοινωνικών προβλημάτων, αλλά και με διάφορα ατομικά χαρακτηριστικά. Παραδείγματα των πιο πάνω είναι το αντρικό φύλο, η νεαρή ηλικία και οι

χαμηλές επιδόσεις στο σχολείο ή την εργασία. Επιπρόσθετα, η πρόσβαση σε τυχερά παιχνίδια θεωρείται παράγοντας ρίσκου, όπως και η φύση των ίδιων των παιχνιδιών που εμπεριέχουν την πιθανότητα έστω και μικρού κέρδους κάποια στιγμή. Η ύπαρξη κατάχρησης ή εξάρτησης από αλκοόλ και ουσίες και η ύπαρξη έντονου άγχους και κατάθλιψης, όπως και γενικότερα ο τρόπος χειρισμού δυσάρεστων συναισθημάτων, συνδέονται με την προβληματική ενασχόληση. Ακόμη, η υπερεκτίμηση του ατόμου για τις πιθανότητες να κερδίσει και για την ικανότητά του να ελέγξει την στοιχηματική του συμπεριφορά το κάνουν πιο ευάλωτο, όπως και η ύπαρξη χαρακτηριστικών, όπως ο παρορμητισμός και η ανάγκη για

Από ένα δείγμα 2.073 ατόμων, το 3% αναφέρει ότι η ενασχόλησή του συνδέεται με αρνητικές συνέπειες στη ζωή του

συχνές αλλαγές στη ζωή. Το Εργαστήριο Κλινικής Ψυχολογίας και Ψυχοφυσιολογίας του Κέντρου Εφαρμοσμένης Νευροεπιστήμης Πανεπιστημίου Κύπρου διεξάγει σχετική μελέτη, η οποία χρηματοδοτείται από την Εθνική Αρχή Στοιχημάτων. Η πρώτη φάση της μελέτης ασχολήθηκε με τη σκιαγράφηση της ενασχόλησης των Κυπρίων με τα τυχερά παιχνίδια. Η μελέτη κατέδειξε ότι η πλειοψηφία των Κυπρίων ασχολούνται σε ελεγχόμενο βαθμό με τα τυχερά παιχνίδια. Από ένα δείγμα 2.073 ατόμων που έχουν κάποια ενασχόληση, φάνηκε πως το 3% αναφέρει ότι η ενασχόλησή του συνδέεται με αρνητικές συνέπειες στη ζωή του. Στο αντρικό φύλο, η ενασχόληση με συγκεκριμένα είδη τυχερών παιχνιδιών, όπως καζίνο, τράπουλα με λεφτά, η εβδομαδιαία ενασχόληση και η ενασχόληση ως τρόπος διαφυγής από τα προβλήματα της καθημερινότητας, ήταν οι παράγοντες οι οποίοι συσχετιζονταν με επίπεδα ενασχόλησης που δημιουργούσαν προβλήματα. Από την άλλη, στο γυναικείο φύλο, η χρήση συγκεκριμένων τυχερών παιχνιδιών, όπως η αριθμολαχεία, και η ενασχόληση με στόχο το οικονομικό κέρδος φαίνεται να συνδέονταν με το πιο υπεύθυνο παιχνίδι.

Μελέτη

Η μελέτη σε ένα δεύτερο επίπεδο έχει ως στόχο να καταγράψει τα χαρακτηριστικά προσωπικότητας των ανθρώπων που παίζουν τυχερά παιχνίδια. Επιπρόσθετα, την επόμενη περίοδο το πρόγραμμα θα μελετήσει την αποτελεσματικότητα ενός εξειδικευμένου προγράμματος πρόληψης για άτομα με ρίσκο προβληματικής ενασχόλησης, στα πρότυπα άλλων εμπειρικά τεκμηριωμένων παρεμβάσεων. Η μελέτη αναμένεται να ενισχύσει την επιστημονική γνώση, τόσο σε τοπικό όσο και σε διεθνές επίπεδο.

Για περισσότερες πληροφορίες και δηλώσεις συμμετοχής μπορείτε να αποταθείτε στο Κέντρο Εφαρμοσμένης Νευροεπιστήμης (τηλέφωνο επικοινωνίας: 22895190 ή στην ηλεκτρονική διεύθυνση: uggame@ucy.ac.cy).